

Galgové jsou španělští lovečtí chrti chovaní především pro lov. Když doslouží, majitelé je podle tradice krutým způsobem zabíjí. Monika Novotná a Jitka Pejchlová jsou jedny z těch, kdo tento „odpad“ zachraňuje. Našly v tom smysl života. TEXT MICHALA JENDRUCHOVÁ

„Mám doslova galgohorečku,“ říká zachránkyně chrtů

Do svého rozvodu byla zvířaty prakticky „nepolíbená“. S novým manželstvím a s novým domovem zavítal do jejího života i první pes. Dnes má doma Monika Novotná devítihlavou smečku a zachraňuje španělské galgy odsouzené na smrt. Tihle psi vás prostě dostanou. Už od pohledu jsou vznešenost sama, ladné pohyby rozeného šlechtice. V minulosti si užívali výhradního postavení u španělských

dvorů. Dnes se s nimi ve Španělsku zachází jako s věcí, která, když se rozbije nebo neslouží tak, jak si majitel představuje, je zlikvidována. A to tou nejhorší formou. „Je to krutý byznys. Galgové slouží ve Španělsku především k lovu. Klasický španělský lovec je farmář, který v létě obdělává pole. V zimě nemá co dělat, a tak vytáhne psy a jde lovit. Často má doma až dvacet chrtů, kteří žijí v nehostinných podmínkách. Buď jsou někde ve stodole, v kůl-

ně, přivázaní venku, nebo je dokonce schovávají v jeskyních, protože se kradou. Jediné kritérium, které tito psi musejí splnit, je, že jsou dobří lovci, čímž svému majiteli zaručí výdělek. Pokud to tak není, jsou odepsaní, nemají oprávnění žít. Mladí lovci už se neuchylují k tak drastickým věcem, ale ti staří je podle tradice utýrají k smrti. Utlučou, pověsí na strom, nechají vykrvácet. Nemají k nim vztah, je to pro ně pouze pomůcka k lovu,“ vypráví

Monika Novotná a dodává „Říkám, že je doba před chrtů a po chrtích. Zásadně mi změnili život.“ Tragické osudy a jejich úžasná a jedinečná povaha jí učarovaly natolik, že se spojila s Jitkou Pejchlovou, která stála u zrodu první organizace zabývající se adopcí galgů. Před rokem přibraly další dvě kolegyně a dnes zprostředkovávají adopce galgů pod hlavičkou Galgos de la Estrella.

„Galgy si zamilujete. Jsou hraví, akční, oddaní, milující, komunikativní, něžní, ale zároveň odolní, vynalézaví, učenliví. Až neskutečně dokážou člověku odpustit, přestože většinou přijeli s tím, že si prožili něco strašného. Na lidi nezanevřeli, dokážou je přes všechnu bolest, kterou jim udělali, milovat. To mě na nich dostalo, a proto jsem jim chtěla pomáhat,“ vysvětluje Jitka Pejchlová.

Smrt za 21 dní

Podle Jitky Pejchlové však existují i lovci, kteří se svým psům věnují víc. „Tito lovci s nimi kromě lovu třeba i běhají coursing (něco jako chrtí dostihy v terénu). A mnohdy si pořizují chovné galgy i za tři tisíce eur. Španělsko je prostě země paradoxů, co se galgů týče. Jednou je to odpad, jednou pes za několik tisíc eur. Přesto je nemají jako domácí mazlíčky jako my, stále je to pro ně jen »pes«, prostředek k vydělku nebo získání prestiže,“ říká Jitka.

Pokud tedy hovoříme o klasickém lovcovi, tak v lepším případě lovci své vysloužilé psy vyhodí na ulici, čímž stále ještě mají šanci, že se jich někdo ujme. Ti zodpovědnější chovatelé (v rámci možností mentality španělských galguerů, jak se jim říká) psa odevzdají do některého z místních útulků nebo do perrery. „Mezi útlukem a perrerou je veliký rozdíl. Perrera je státní útulek, ve kterém mají právo po 21 dnech psa utratit a často této možnosti využívají. Soukromé útulky fungují na jiném principu. Nejsou podporovány státem, fungují výhradně z prostředků, které jim posílají dobrovolníci. I zde ale peníze velmi chybí a často jsou přeplněné natolik, že už nemohou přibírat další psy,“ vysvětluje rozdíly Jitka.

Právě tady začíná práce Moniky a Jitky. Navázaly kontakt s několika španělskými útluky a organizacemi, které se starají o vysloužilé galgy, a hledají jim nový domov mimo Španělsko. „Je to složitý proces. Před transportem nechá útulek psa vykastrovat, naočkovat, udělají mu krevní testy na středomořské nemoci. Přihlásí ho do registru zvířat EU, očipují ho a nechají mu udělat pas. Pošlou nám fotky a my u nás psy nabízíme. Když se nám ozvou zájemci, tak nám nejprve vyplní dotazník, ve kterém zjistíme, jakého pejska by si k sobě domů představovali, jaké mají doma podmínky, pak se s nimi sejdeme osobně a vše probereme. Pokud vše vyjde, tak se snažíme v co nejkratším termínu zprostředkovat transport, podle našich možností i podle možnosti španělské organizace a transportéra,“ říká Jitka.

Každý nový majitel dostane adopční smlouvu, která určuje práva majitele i organizace. Ta si nové rodiny důkladně prověřuje. „Neseme za psa odpovědnost. Nepřipustíme, aby jediný pes, kterého

Kde se vzali galgové

Španělský galgo pochází ze starých asijských chrtů.

V antických dobách byl oblíben ve starém Římě.

V 16. až 18. století byl galgo exportován i do jiných zemí, jako je Irsko a Anglie. Byl chován pro lov menší zvěře, například zajíců. Španělský galgo se používal také k lovu lišek a divokých prasat. Svoji kořist rychle pronásleduje.

Galgy si zamilujete. Jsou hraví, společenší, komunikativní, přítulní k dětem a věrní.

jsme přivezly, skončil v útulku. Proto když majitel přijde, že se mu změnila situace a nemůže se o psa starat, tak ho přijmeme zpět. Naši psi se prostě nedostanou do útulku! Nikdy!“ říká Monika rozhodně. Nechce, aby znovu okusili další zklamání. Převážnou většinou k nim přijíždějí psi nemocní, hubení, zranění na těle i na duši. Chvilu trvá, než se vykřešou z nejhoršího a začnou zase důvěřovat lidem.

Galgo kam se podíváš

V některých případech poskytují dočasný domov těžce nemocným pacientům. „Mám velkou výhodu, že pracuji z domova, mám vcelku hodně volného času, takže si to mohu dovolit,“ říká Monika. Ovšem co znamená volný čas? Veškerý svůj čas věnuje psům a organizaci. Když neběhá se psy po lese a nekurýruje marody, sedí u počítače a chystá další transporty. „Chrti jsou pro mě na prvním místě. Například loni jsme neměly téměř žádné Vánoce, protože jsme měly tak velký nápor zájemců o adopci, že jsem je řešila celé svátky.“

Kromě svého času vkládají do projektu nemalé peníze. Fungují jako neziskovka, mají své pravidelné dárce, přesto spoustu věcí dotují ze svého. „Pokud přivezeme psa ve špatném stavu, tak jako organizace hradíme veškerou jeho léčbu, cesty do Německa, část nákladů před transportem je zahrnuta do adopčního poplatku, ale ten nepokryje náklady španělské organizace, proto se snažíme, co to jde, je finančně podporovat. I my máme několik pravidelných dárců, kterým není osud galgů lhostejný. Na našem účtu se snažíme držet nějakých dvacet tisíc korun, abychom měly na lékařskou péči, operace a nutná ošetření, pokud se stane něco nečekaného. Když máme nějaké

prostředky navíc, hned je posíláme do Španělska,“ tvrdí Monika.

Loni se děvčatům podařilo zachránit třiatřicet psů. Letos za první dva měsíce k nim můžou připočítat dalších dvacet. Obdivuhodný výkon a práce na plný úvazek. Přitom obě ženy mají své vlastní zaměstnání i partnerský vztah. Shodně říkají, že jejich partneři by za trpělivost zasloužili metál. „Chce to tolerantního a stejně postiženého manžela,“ směje se Monika a dodává: „Ne každý chlap by snesl čtyři chrtů v posteli.“

Měla jsem možnost nahlédnout do Jitčina domu. Bez nadsázky mohu říct: „Galgo, kam se podíváš!“ Nejenže po bytě pobíhalo a po gaučích polehávalo sedm chrtů, ale „viseli“ i na stěnách. Jitka je totiž vášnivá fotografka, proto zvětčuje život svých čtyřnohých přátel. A tak se při naší návštěvě zrodil nápad, uspořádat charitativní výstavu. Kdo ví, možná vás na ni brzy pozveme. ■

Spolků, které se galgům snaží pomoci, funguje i u nás několik. Troya je jednou z těch, které Jitka s Monikou zachránily.

Jitka Pejchlová se svými „kluky“ Mišákem, Vientem a Lakym

